

انتقاد وزیر بهداشت به روند تحقیقات نظام سلامت در کشور:

تحقیقات یک کشور باید گره‌ای را از مشکلات نظام باز کند

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: تحقیقات یک کشور که از منابع عمومی استفاده می‌کند، باید بتواند گره‌ای از مشکلات نظام ارائه خدمت را بگشاید؛ در غیر این صورت، به معنای دورریختن منابع است.

به گزارش سایت خبری پرسون، سعید نمکی در جلسه ستاد دانشگاهی کووید - ۱۹ در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان برگزار شد، اظهار داشت: هنوز تحقیقات ما در کشور مساله محور و جامعه محور نیست، چقدر در مورد مولفه‌های اجتماعی موثر بر سلامت به عنوان یک کار بین بخشی کار کرده ایم؟ چقدر پا به عرصه‌های پر مشکل نظام سلامت گذاشته ایم؟ بخش پژوهش در مورد طرح تحول نظام سلامت چقدر کار کرد؟ چقدر به نقصان‌ها یا فقدان‌های طرح تحول نظام سلامت، پاسخ داد؟ چقدر در مورد سلامت روان، بیماری‌های مشترک بین انسان و دام یا مسائل محلی پژوهش کاربردی کرده ایم؟

وی ادامه داد: به عنوان مثال، در شرق اصفهان بیماری سالک یکی از مسائل اصلی است، چقدر در این زمینه پژوهش انجام داده و اولویت‌های مقابله با آن مشخص شده است؟

وزیر بهداشت تاکید کرد: در تمام دنیا منابع در بخش تحقیقاتی صرف می‌شود که نتیجه آن، راهکاری برای گشودن گره‌ای از نظام ارائه خدمت باشد، نظام تحقیقاتی دانشگاهی کشور در این راستا چه کرده است؟ کدام مقاله را به وزیر وقت داده است که اگر این اقدام را انجام دهی، نظام ارائه خدمت به سمت و سوی بهتری می‌رود؟ در مورد کووید ۱۹، یک مدل به بنده ارائه بدهید که پیش‌بینی‌ها درست بوده باشد، حتی یکی از پیش‌بینی‌ها هم درست نبوده است. کدام ریاضی‌دان می‌تواند برای نظام سلامتی مدل‌سازی کند که مولفه‌های موثر بر آن با ۵ درصد تغییر، جابجا می‌شوند؟

نمکی افزود: ۹۸ درصد از تحقیقات در نظام سلامت، صرف انتشار مقالات در مجلات می‌شود که به کار نمی‌آید، به شدت به روند تحقیقات نظام سلامت، انتقاد دارم. نامه بنده به دکتر ملک زاده در روزهای نخست شیوع کرونا در کشور را مشاهده کنید که ۱۰ آیت‌م تعیین شد، اما یکی از آنها تاکنون جواب نداده است. کدام وزیری با چنین یافته‌های شکسته‌ای می‌تواند بخش سلامت کشور را اداره کند؟ اصلاً نباید بر یافته‌هایی که بر حسب یک تخمین به وزیر داده می‌شود، کار و اعتماد کرد. این تخمین‌ها تاکنون درست نبوده و ۱۰ مدل اپیدمیولوژیک به من دادند که هیچ کدام صحیح نبود و برای هیچ اقدامی نیز کارایی نداشت.

وی گفت: برخی محققان که برای من از سارس گزارش آورده بودند، روزهای اول پیش‌بینی می‌کردند که از اردیبهشت خیال ما راحت شده و رفتار ویروس مثل اجدادش سارس است و با گرما، کار آن تمام می‌شود. به آنها گفتم اصلاً این حرف‌ها را قبول ندارم. همیشه اتاقم به روی دانشمندان باز است، چون معتقدم دولتمردی می‌تواند خردمندانه عمل کند که راه و در را به روی دانشمندان باز کند.

نمکی خاطرنشان کرد: اپیدمیولوژیستی که خودش را سرگروه می‌داند، آمد و توضیح داد که کرونا در فصل گرما تمام می‌شود، اول خندیدیم و بعد گفتم انشاءالله که پیش‌بینی‌های شما و تیم شما درست باشد، اما من باید برای اداره کشور، بدبینانه‌ترین شیوه را انتخاب کنم که در باتلاق بیماری گرفتار نشوم و گفتم آنچه از ویروس می‌بینم با اجدادش متفاوت است و ماهیت کووید ۱۹ با اجدادش یکی نیست و تابستانی بدتر از بهار می‌بینم.

وی ادامه داد: با ممنوع کردن واردات برخی محصولات که مشابه داخلی دارند و افزایش پرداخت پول به تولیدکننده داخل و تسهیل در امور تولیدکنندگان دارو و تجهیزات پزشکی، انقلاب عظیمی رخ داد.

نمکی تاکید کرد: سال گذشته با یک میلیارد دلار ارز کمتر، سیلاب‌های بهار، ارائه خدمات به سه و نیم میلیون زائر اربعین حسینی و مسائل بهداشتی اغتشاشات، آنفلوآنزای H1N1 و کرونا مدیریت شد، چراکه اجازه ندادیم تولید داخلی، لگد مال واردات شود و این فرمایش مقام معظم رهبری را به عنوان اصلی‌ترین استراتژی مد نظر قرار داده و این باعث شد که ۲۵ درصد واردات کاهش و ۳۰ درصد تولید داخلی افزایش یابد.

وی یادآور شد: در مدت ۶۰ روز توانستیم از یک واردکننده و مصرف‌کننده ماسک، لوازم حفاظت فردی و تجهیزات مورد نیاز برای بیماران کرونا، تبدیل به یک تولیدکننده قوی در عرصه ماسک و ونتیلاتور و داروهای فاویپیراویر و رمدسویور و بعد صادر کننده شویم.

نمکی گفت: در ساخت واکسن نیز یکی از طلایی‌ترین ایام این سرزمین را رقم می‌زنیم، یک غرور ملی وصف ناپذیر خواهیم داشت و می‌بینید که ما در عرصه تولید واکسن با لطف خدا و تلاش جوانان ایرانی، چه معرکه‌ای خلق خواهیم کرد.

وی تصریح کرد: بنده به عنوان فردی عملگرا، برای تحقیق و پژوهشی که برای کشور سودمندی نداشته باشد، قدمی بر نمی‌دارم، اما نباید تصور کرد که اگر در مقاله‌ای گفتمانی در مورد دارو، تغییر روش و ... وجود داشت که به درد آینده کشور می‌خورد را باید کنار گذاشت. چین و کره جنوبی خیلی بیشتر از ما برای تحقیقات و پژوهش هزینه می‌کنند، اما بخش خصوصی مقتدر هم در کنار تحقیقات آنها وجود دارد که گرنت می‌آورد و از آن، محصول می‌خواهد، بنابراین از جامعه تحقیقاتی و محققان کشور انتظار دارم که تحولی بنیادین در نگاهشان به پژوهش داشته باشند.

وی یادآور شد: برخی اساتید برای چاپ نام خود در مقالات، بحث می کنند. بنده یک مدرس دانشگاه هستم که سابقه معاون وزیر، رییس دانشگاه و دیگر سوابق اجرایی را داشته ام، اما فقط در مقالاتی که خودم کار کرده ام نامی از بنده وجود دارد و در مقالات دانشجویان به عنوان استاد راهنما، این اجازه را نمی دهم.

نمکی عنوان کرد: معتقدم تحقیقات کاربردی در حوزه سلامت در کشور وجود ندارد و تا زمانی که تحقیقات کشور، مقاله محور باشد و ارتقای اساتید، مبتنی بر این مقالات می شود، تحقیقات راهگشای مشکلات کشور نخواهد بود و هیچ وزیر بهداشتی نمی تواند برای آینده کشور از این تحقیقات، بهره ای ببرد.

وزیر بهداشت گفت: برای مقابله با کرونا اگر بخواهیم به شکل اورژانس از این باتلاق خارج شویم، هیچ راهی جز کاهش بستری نداریم، اولین کار برای کاهش بستری، افزایش ظرفیت تست، تقویت بیماریابی و گسترش مراکز سربایی و شناسایی زود هنگام بیماران است که در اسفند هم این اقدام انجام شد و با ۳۰۰ هزار تیم و راه اندازی برخی سامانه ها مانند ۴۰۳۰ به سراغ بیماریابی رفتیم.

نمکی افزود: در این راستا، یکی از موثرترین زیرساخت های نظام ارائه خدمات یعنی شبکه بهداشتی و درمانی را در اختیار داریم که در منطقه بی نظیر است و از این ظرفیت استفاده کردیم که در موج اول بیماری توانستیم بار بیماری و فشار بیمارستان ها را کاهش دهیم. میزان تخت بیمارستانی در کشور در بهترین شرایط ۱.۶ به ازای هر هزار نفر است، در حالیکه در فرانسه این نسبت ۶.۶ تخت است، اما زیرساخت ارزشمند نظام شبکه بهداشتی و درمانی در ایران به یاری ما آمد.

وی خاطرنشان کرد: در عرض ۵۷ روز میزان مرگ و میر بیماران کووید - ۱۹ در کشور به حدود ۳۰ نفر و میزان بستری بیمارستان ها یک پنجم شد و خیلی از بخش های کرونا در بیمارستانها تعطیل شدند؛ بخش سلامت، مدیران ترین نوع مدیریت را اعمال کرد و قدمی بدون برنامه بر نداشت، منتهی کووید ۱۹ فقط مشکل انحصاری نظام سلامت ما نیست، بلکه در تمام دنیا، همه نظام ها از جمله نظام اقتصادی کشورها را درگیر کرده است. اقتصاد انگلیس ۲۵ درصد و اقتصاد ایران در این مدت ۳.۵ درصد کوچک شد، اما جور آن را نظام سلامت پرداخت.

وزیر بهداشت ادامه داد: در همه کشورها اقتصاد از حوزه سلامت و وزیر بهداشت حمایت کرد، اما در ایران، وزیر بهداشت از اقتصاد حمایت کرد که در تحریم های ظالمانه، گرفتار نشود. اتفاقات زیادی در این مدت رخ داد، اما امروز در این وضعیت قرار داریم و اعتقاد دارم که کالبدشکافی مسائل گذشته، مشکلی را حل نمی کند.

نمکی تاکید کرد: امروز اولین گام ما باید کاهش بستری بیماران باشد که با تقویت بیماریابی و درمان سربایی در کنار آموزش همگانی، اقناع عمومی، شناسایی زود هنگام بیماران و شناسایی افراد در تماس با بیماران محقق می شود. باید در استان اصفهان، مراکز سربایی را توسعه دهید و طرح محله محور در همه جا را با مدیریت نظام سلامت و با جدیت اجرا کنید.

وی یادآور شد: یکی از اهداف ما در طرح محله محور مبارزه با کرونا، افزایش تست های تشخیصی با تاکید بر تست های سریع کرونا است. امروز خوشبختانه ۱۰۰ هزار کیت تست سریع کرونا در کشور تولید شد و از فردا هم تقویت می شود و به اندازه کافی تست به مراکز بهداشتی و درمانی می رسانیم تا در مدت ۲۰ دقیقه به پاسخ برسیم.

آمادگی هتل ها و اقامتگاه ها برای قرنطینه بیماران

وزیر بهداشت بیان کرد: باید بر روی قرنطینه عمومی برای افرادی که امکان ماندن در منزل یا استطاعت مالی ندارند، برنامه ریزی کنید و برای رصد کردن فرد در قرنطینه بسیار موشکافانه عمل کنید. اگر قرار باشد آزمایش ها را گسترش دهیم و بیماران را شناسایی و قرنطینه کنیم، اما در جامعه حضور داشته و سایر افراد را آلوده کنند، بی فایده است و خوشبختانه با مذاکراتی که با وزیر میراث فرهنگی داشته ایم، هتل ها و اقامتگاه ها برای قرنطینه این افراد آمادگی دارند.

نمکی افزود: باید به قرنطینه افراد بالای ۶۵ سال و بیماران دارای بیماری های زمینه ای که ۸۸ درصد از موارد مرگ و میر مربوط به این گروه ها است نیز تمرکز و آنها را قرنطینه معکوس کنیم؛ نباید از منزل خارج شوند و خدماتی مانند دوراپزشکی و تحویل دارو باید درب منزل به آنها ارائه شود و بسیج و پست در این زمینه اعلام آمادگی کرده اند.

به گفته وی، کرونا، ویروس بسیار پیچیده و ناشناخته ای است و هر کس در دنیا امروز بگوید این ویروس را بعد از ۹ ماه به خوبی شناخته ام، باید به او نشان بدهد و جهالت داد نه نشان لیاقت. این ویروس هنوز جزو ناشناخته های جهان است و ابعاد ناشناخته ای را در علائم، جهش و سایر رفتارها خواهد کرد که هنوز هیچ کس نمی داند.

وزیر بهداشت خاطرنشان کرد: در بیمارستان ها هیچ چیزی به اندازه اکسیژن و مراقبت خوب، برای بیمار موثر نیست، اکسیژن اگر کم یا زیاد باشد، ممکن است منجر به فوت بیماران شود و نیازمند کمیته اکسیژن تراپی در بیمارستان ها هستیم و یک سوپروایزر باید در این زمینه کار کند تا اکسیژن کاهش یا افزایش نیابد. خوشبختانه داروهای موثر در درمان کرونا تحت پوشش بیمه قرار گرفت و بار سنگینی از دوش مردم برای پرداخت از جیب و بیمارستان ها کم می شود و باید به داروهای گیاهی که مسیر منطقی و علمی را طی کرده اند نیز توجه کنیم.

وی درخصوص طب سنتی نیز یادآور شد: در حال حاضر در کشور در حوزه طب سنتی با دو اندیشه روبرو هستیم؛ عده ای کاملاً طب مدرن را قبول دارند و به طب سنتی و مکمل هیچ اعتقادی ندارند و عده ای هم طب مدرن را قبول ندارند و ما بین این دو دیدگاه افراطی که برای کشور ضرر هم دارد، باید

رویکرد علمی و در جهت منافع سلامت عمومی داشته باشیم.

وی افزود: حداقل ۴۰ درصد از طب چین، طب مکمل و سنتی است و خیلی از کشورهای اروپایی نیز به این داروها و طب توجه دارند، اما ما معتقدیم که داروی گیاهی موثر بر کرونا باید از مسیر علمی و بعد از مطالعات بالینی تایید شود و خوشبختانه ما تاکنون ۴ پروانه برای داروهای گیاهی صادر کرده ایم که به ۷ پروانه خواهد رسید و باید در پروتکل ها از آنها استفاده کنیم.

وزیر بهداشت گفت: از مسائل غیر کووید ۱۹ در نظام سلامت نیز نباید غفلت کنیم. به عنوان متولیان نظام سلامت، مکلفیم که به همه مسائل اعم از کووید ۱۹ و غیر از آن بپردازیم و نمی شود فقط در باتلاق این بیماری گرفتار شویم و مسئولیت های دیگر خود از جمله بیماری های غیرواگیر را فراموش کنیم.

نمکی خاطرنشان کرد: حتما باید استقرار نظام ارجاع و پزشکی خانواده را جدی بگیرید. فرصت چندانی وجود ندارد و نباید در باتلاق کرونا گرفتار شد؛ پرونده الکترونیک سلامت را برای ریل گذاری اعمال راهنماهای بالینی و استقرار نظام ارجاع و پزشکی خانواده، ایجاد کرده و باید برنامه "هر خانه یک پایگاه سلامت" را خیلی جدی اجرا کنید که آموزش های حوزه سلامت را به همه منازل می بریم.